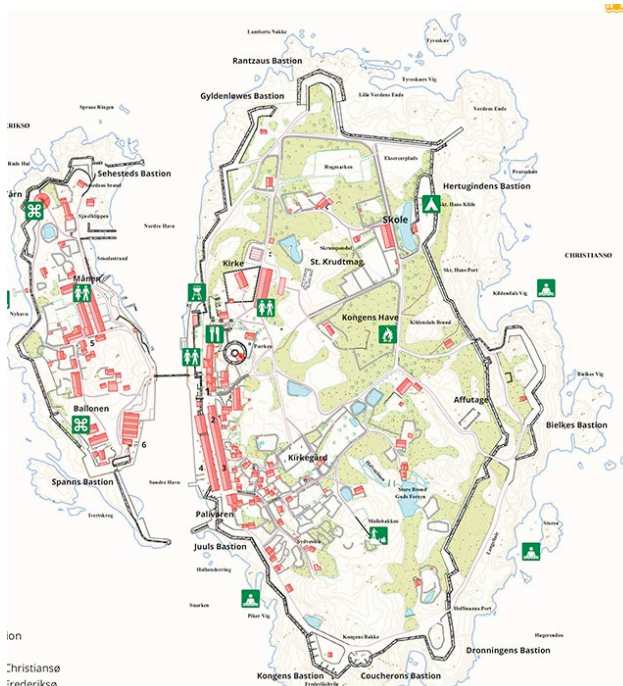

Christiansø

Søbefæstningen Christiansø blev grundlagt af Christian V til forsvar af rigets interesser i Østersøen. I dag er Christiansø velbevaret kulturarv, da fæstningsmure, bastioner, tårne, stenhytter og bindingsværksbygninger næsten står, som dengang forsvaret forlod fæstningen. Der lever ca. 90 faste beboere i dag på de to øer - Christiansø og Frederiksø. Øerne har altid været ejet af Forsvarsministeriet. Søbefæstningen på Christiansø blev nedlagt i 1856. Lodseriets arkivalier opbevares af Rigsarkivet.

I 1685 fik øen sin første lods, Niels Olsen Ternø, som virkede her i 8 år og tillige blev havnebygmester. I hans tid blev der indført lodspenge. Øverst ses en gammel tegning, der viser lodsboaden ud for Christiansø.

I 1700-tallets første halvdel blev der ansat syv lodser, hvoraf nogle fik bøder, måtte i fængsel eller blev afskediget pga. tjenesteforseelser. De boede i øens lodsbolig og efter 1855 i havnens lange østre længe.

Efter at fæstningens rolle var udspillet, anløb over 300 handelsfartøjer øen om året, og det gav beskæftigelse til lodserne med at varpe ind og ud af havnen på Christiansø. De holdt til i vagtstuen og lodsede sejlskibene helt til Øresund indtil sejlskibenes æra ophørte. I 1867 blev lodsernes aflønning ændret til 110

rdl. og fiske- og brændevinspenge samt tildeling til brænde. Men Christiansø Lodseri blev nedlagt i 1969. Rigsarkivet har lodseriets arkiv fra 1907 til 1969. Havnen er i dag en god nødhavn for mindre skibe og har betydning som anløbshavn ved stormende kuling. Pladsen i havnen er så lille, at lange skibe ikke kan svaje. Fartøjer over 20 BRT må derfor kun anløbe havnen i nødsituationer.

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening